

Osavuosisikatsaus 2023

Hollolan kunta

Hyvinvoinnin palvelualue
Talousarvion toteutuminen
Tammi – huhtikuulta 2023

Sisällys

Hyvinvoinnin palvelualue	2
Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen	2
Määrärahan toteutuminen vastualueittain	3
Henkilöstö	4
Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)	5
Toiminnalliset tavoitteet (valiokuntaan nähden sitovat tavoitteet)	6
Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet	7
Hyvinvoinnin palvelualue vastualueittain	9
Palvelualuejohtajan katsaus	9
Hyvinvoinnin hallinto	11
Varhaiskasvatuksen palvelualue	13
Perusopetuksen palvelualue	17
Vapaa-ajan palvelualue	19
Investoinnit	21
Osallisuus	21
Riskien hallinta	22

Hyvinvoinnin palvelualue

Vastuhenkilö: Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer

Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen

Hyvinvoinnin palvelualueen sitovuus valtuustoon nähden on toimintakate.

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%
Toimintatuotot	4 648 451 €	1 659 435 €	3 909 700 €	1 811 767 €	46,34 %
Myyntituotot	2 502 304 €	525 649 €	2 052 000 €	501 824 €	24,46 %
Maksutuotot	1 364 466 €	471 060 €	1 391 500 €	520 381 €	37,40 %
Tuet ja avustukset	670 534 €	629 752 €	388 500 €	762 654 €	196,31 %
Vuokratuotot	97 106 €	28 925 €	65 200 €	20 545 €	31,51 %
Muut toimintatuotot	14 041 €	4 049 €	12 500 €	6 363 €	50,91 %
Toimintakulut	-53 306 330 €	-17 735 428 €	-55 152 400 €	-19 065 406 €	34,57 %
Henkilöstökulut	-26 470 374 €	-9 078 067 €	-27 729 000 €	-9 920 874 €	35,78 %
Palvelujen ostot	-13 634 778 €	-4 464 466 €	-13 356 700 €	-4 746 297 €	35,53 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 064 264 €	-219 232 €	-1 186 300 €	-244 684 €	20,63 %
Avustukset	-1 566 294 €	-470 883 €	-1 633 300 €	-458 438 €	28,07 %
Muut toimintakulut	-10 570 620 €	-3 502 781 €	-11 247 100 €	-3 695 112 €	32,85 %
TOIMINTAKATE	-48 657 879 €	-16 075 993 €	-51 242 700 €	-17 253 639 €	33,67 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 274 €	-487 €	0 €	-1 757 €	
VUOSIKATE	-48 660 153 €	-16 076 480 €	-51 242 700 €	-17 255 396 €	33,67 %
Poistot ja arvonalentumiset	-601 742 €	-190 135 €	-158 000 €	-33 660 €	21,30 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-49 261 895 €	-16 266 615 €	-51 400 700 €	-17 289 056 €	33,64 %

Ennuste ja muutospaineet

Hyvinvoinnin palvelualueen alkuvuoteen on vaikuttanut aikaisempaa suurempi sijaisten määrä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Uusi päiväkotiyksikkö, varhaiskasvatuksen käyttöasteen nousu ja kustannuksien nousut ovat tuoneet paineen jo vuoden alkuvaiheessa talousarviomuutoksiin. Arvioitu kokonaismäärä on tällä hetkellä 1,3 miljoonaa euroa, josta uuden yksikön osuus 400 000 euroa ja henkilöstötarpeen lisäys sekä sijaiskustannukset ovat noin 600 000 euroa.

Vapaa-aikapalveluissa uimahallin lisääntynyt käyttö on lisännyt tuottoja ennakoituja enemmän. Vapaa-aikapalveluihin lisätään 50.000 euroa yhdistysten avustuksiin kattamaan lämmityskustannusten nousua.

Määrärahan toteutuminen vastualueittain

Sivistystoimen hallinto

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	622 045 €	632 020 €	355 000 €	783 898 €	220,82 %	-428 898 €
Toimintakulut	-1 753 610 €	-550 804 €	-1 462 900 €	-571 327 €	39,05 %	-891 573 €
TOIMINTAKATE	-1 131 565 €	81 216 €	-1 107 900 €	212 571 €	-19,19 %	-1 320 471 €

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	1 091 263 €	347 324 €	1 110 000 €	306 451 €	27,61 %	803 549 €
Toimintakulut	-16 318 768 €	-5 601 946 €	-17 185 000 €	-6 415 656 €	37,33 %	-10 769 344 €
TOIMINTAKATE	-15 227 505 €	-5 254 622 €	-16 075 000 €	-6 109 205 €	38,00 %	-9 965 795 €

Perusopetuspalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	2 270 191 €	484 218 €	1 840 100 €	468 749 €	25,47 %	1 371 351 €
Toimintakulut	-30 879 064 €	-10 086 080 €	-31 951 200 €	-10 527 729 €	32,95 %	-21 423 471 €
TOIMINTAKATE	-28 608 874 €	-9 601 862 €	-30 111 100 €	-10 058 980 €	33,41 %	-20 052 120 €

Vapaa-aikapalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	664 953 €	195 874 €	604 600 €	252 669 €	41,79 %	351 931 €
Toimintakulut	-4 354 888 €	-1 496 599 €	-4 553 300 €	-1 550 694 €	34,06 %	-3 002 606 €
TOIMINTAKATE	-3 689 936 €	-1 300 725 €	-3 948 700 €	-1 298 025 €	32,87 %	-2 650 675 €

Henkilöstö

HYVINVOINNIN PALVELUALUE			
	30.4.2022	30.4.2023	Muutos
Vakinaiset (Ikm)	456	469	13
Määräaikaiset (Ikm)	80	78	-2
Työllistetyt (Ikm)	0	0	0
Yhteensä (Ikm)	536	547	11

1.1.-30.4.2023	Hyvinvoinnin palvelualue
Henkilötyövuodet (HTV 1)	194,34
Henkilötyövuodet (HTV 2)	184,24
Henkilötyövuodet (HTV 3)	167,74
Sairauspoissaolot (pv)	2454
Sairauspoissaolot (%)	4,82
Tapaturmapoissaolot (tpv)	39
Tapaturmapoissaolot (%)	0,08
Koulutuspoissaolot (tpv)	208
Koulutuspoissaolot (%)	0,41

Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue

Hyvinvoinnin palvelualue

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuu-taho	Tavoitteen toteuttamiseen varattu määräraha	Toteuma 30.4.2023
Digikompetenssin vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> osaamisen hankkimista ja kehittämistä (henkilöstö, lapset ja nuoret) uusia kykyjä, valmiuksia, keinoja ja tapoja toimia ja toteuttaa toimintaa sekä asiakaspalvelu kyvykkyyksiä toimia tavoitteellisesti digitaalisissa ympäristöissä vahvistuu. 	<p>Syntyy uusia käytänteitä, malleja, toimintatapoja, työn/palvelun tekemisen/toteuttamisen tapoja</p> <p>Hyödynnetään uusia digitaalisia areenoja vuorovaikutussuhteiden luomisessa</p> <p>Varhaiskasvatuksessa</p> <p>1 digilaitte/7 lasta</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtötaso 70 % <p>Henkilökohtainen digilaitte käytössä kaikilla 3-4 - ja 7-8 -luokkalaissilla</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtötaso 3- ja 7-luokkalaissilla digilaitte 	Hyvän johtoryhmä	<p>Laitevuokrat 3-4 lk ja 7-8 lk digilaitteet</p> <p>Digihankkeiden omarahoitussuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Esi- ja perusopetus 24.080 € Varhaiskasvatusta 10.770 € 	<p>Hanketyöntekijäjohtoisesti digitaaliset nosteen sekä digipedagogiikan juurruttaminen ja tasa-arvon luominen digiosaamisessa hankkeet etenevät ja toteutuvat hankesuunnitelmien mukaisesti.</p>

Toiminnalliset tavoitteet (valiokuntaan nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue	Hyvinvoinnin palvelu- alue			
Talousarvioon sisäl- tyvä tavoite/toimen- pide	Mittari (tavoitetaso ja lähtö- taso)	Vastuu- taho	Tavoitteen toteutta- miseen varattu mää- räraha	Toteuma -30.4.2023

Digikompetenssin vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> osaamisen hankkimista ja kehittämistä (henkilöstö, lapset ja nuoret) uusia kykyjä, valmiuksia, keinoja ja tapoja toimia ja toteuttaa toimintaa sekä asiakaspalvelu kyvykyys toimia tavoitteellisesti digitaalisissa ympäristöissä vahvistuu. 	<p>Syntyy uusia käytänteitä, malleja, toimintatapoja, työn/palvelun tekemisen/toteuttamisen tapoja</p> <p>Hyödynnetään uusia digitaalisia areenoja vuorovaikutussuhteiden luomisessa</p> <p>Varhaiskasvatuksessa 1 digilaitte/7 lasta</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtötaso 70 % <p>Henkilökohtainen digilaitte käytössä kaikilla 3-4 - ja 7-8 –luokkalaissilla</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtötaso 3- ja 7-luokkalaissilla digilaitte 	Hyvän johtoryhmä	<p>Laitevuokrat 3-4 lk ja 7-8 lk digilaitteet</p> <p>Digihankkeiden omaraahoitusosuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Esi- ja perusopetus 24.080 € Varhaiskasvatus 10.770 € 	<p>Hanketyöntekijäjohtoisesti digitaaliset nostetaan sekä digipedagogiikan juurruttaminen ja tasa-arvon luomisen osaamisessa hankkeet etenevät ja toteutuvat hankesuunnitelmien mukaisesti.</p>
Vaihtoehtoisten toimintamuotojen kehittäminen varhaiskasvatuksessa <ul style="list-style-type: none"> Kehitetään perheille vaihtoehtoisia toimintamuotoja koko- ja osapäiväiselle varhaiskasvatukselle Luontoryhmät varhaiskasvatuksen järjestämisuotona. 	<ul style="list-style-type: none"> Avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan määrä. Osallistujamäärät Luontoryhmien määrä 	Varhaiskasvatuspäällikkö	<p>Avoimen varhaiskasvatuksen ja luontoryhmän opettajat</p> <ul style="list-style-type: none"> 2 htv yht. 90.000 € Luontoryhmän varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 40.000 € 	<p>Avoim varhaiskasvatus toimii viitenä aamuna viikossa kolmella eri kirjastolla. Osallistujamäärät vaihtelevat n. 6 – 15 lasta huoltajineen. Soramäen päiväkodin luontoryhmän toiminta on vakiintunut ja jatkaa toimintaa 2023. Huoltajat ovat voineet hakea toimintaan.</p>

Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Energian ja vedenkulutuksen seuranta
Kuvaus	Tilapalveluiden indikaattoritietoa ja järjestelmiä hyödyntäen pyritään löytämään ratkaisut energian ja vedenkulutuksen käytön tehostamiseen.
Tavoiteaikataulu	2023
Vastuutaho	Hallinto ja toimintayksiköt yhdessä tilapalveluiden kanssa.
Toteuma 30.4.2023	Toimintayksiköissä on pohdittu ja toteutettu kehittämistoimia sähkön ja vedenkulutuksen käytön tehostamiseksi yhdessä Tilapalveluiden kanssa.

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Kierrätyksen ja lajittelun tehostaminen
Kuvaus	Lajittelumahdollisuuksien lisääminen yksiköissä, lajittelu osaksi kasvatustyötä.
Tavoiteaikataulu	2023
Vastuutaho	Toimintayksiköt lähiesimiesten johdolla yhteistyössä elinvoiman ja tilapalveluiden kanssa.
Toteuma 30.4.2023	Valmisteilla on yhdessä elinvoiman palvelualueen ja tilapalveluiden kanssa kuntatasoista toimintamallia jätteen lajitteluun ja kierrätykseen, huomioiden uuden jätelain muutokset.

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Lähiluontomahdollisuudet oppimisympäristönä
Kuvaus	Lähiympäristön (luonnonkoulun, pihakoulun) mahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa ja oppimisessa sekä leikkiympäristönä.
Tavoiteaikataulu	2023
Vastuutaho	Toimintayksiköt lähiesimiesten johdolla ja vastuualueiden ympäristökoordinaattoreiden tuella.
Toteuma 30.4.2023	Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa hyödynnetään lähiympäristön ja luonnon tarjoamat mahdollisuudet opetuksessa ja toiminta-/leikkiympäristönä. Päiväkodit ja koulut ovat sijoittuneena Hollolassa maantieteellisesti niin, että lähiympäristöä on ketterää hyödyntää. Lähiluonto sekä rakennettu ympäristö ovat sekä oppimisen kohteita että oppimisympäristöjä. Geopark ja Opinpolku-toiminta tukevat lähiympäristön hyödyntämistä oppimisympäristönä.

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Seudullinen sivistyspalveluiden yhteistyö hyvinvointiverkostona
Kuvaus	Toimimme aktiivisesti osana alueellista sivistystoimen verkostoa ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa, luoden kestäviä alueellisia palveluita ja vahvistuen jakamistaloutta (esim. alueellinen hankerahoitus palvelutoiminnan kehittämisessä).
Tavoiteaikataulu	2023-2025
Vastuutaho	Hyvinvointijohtaja, HYVA hallintopäällikkö
Toteuma 30.4.2023	Toimimme aktiivisesti osana alueellista sivistystoimen verkostoa ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Osavuosikatsauksen aikaan Hollola on mukana kaikkiaan kuudessa (6) seudullisessa kehittämishankkeessa, joiden yhteenlaskettu ulkopuolinen rahoitus on 719 358 euroa.

Hyvinvoinnin palvelualue vastuualueittain

Palvelualuejohtajan katsaus

Vastuuhenkilö: Kim Strömmer

Hyvinvoinnin palvelualueen toiminta on pääosin lakisääteistä tai lailla ohjattua. Hyvinvoinnin palvelualue muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikapalveluiden vastuualueista. Vapaa-aikapalveluiden vastuualue pitää sisällään nuoriso-, kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sekä pakolais- ja maahanmuuttoasioiden kokonaisuudet. Hyvinvoinnin palvelualue vastaa ko. vastuualueiden toiminnan järjestämisestä, kehittämisestä, päätösten valmistelusta, toimeenpanosta ja seurannasta. Hyvinvoinnin palvelualueen toiminnan painopiste on huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista, oppimisesta ja sivistyksestä sekä mahdollistaa kuntalaisten omia toimintamahdollisuuksia.

Hyvinvoinnin palvelualueen palvelulupaukset

Varhaiskasvatus

Tarjoamme lapsiystävällistä palvelua ja meille mahtuu hirveen monta luontoa.

- Kohtaamme jokaisen lapsen
- Kuuntelemme ja kasvatamme yhdessä
- Toimimme luotettavasti ja teemme turvallista arkea
- Teemme saumatonta yhteistyötä eri ammattilaisten kanssa

Perusopetus

Osallistumme ja opimme yhdessä uusissa ympäristöissä tulevaisuutta varten.

- Huomioimme opetuksessa oppilaiden yksilölliset tiedot ja taidot
- Varmistamme oikea-aikaisen kasvun ja oppimisen tuen
- Hyödynnämme kaikkien osaamista ja vahvuuksia
- Tuemme vanhemmuutta

Vapaa-aikapalvelut

Mahdollistamme kuntalaisille omanlaista, onnellista ja yhteisöllistä arjen hyvinvointia.

- Edistämme kuntalaisten vapaa-ajan toimintaa ja harrastamista
- Kehitämme yhdessä ja monialaisesti hyvinvointia tukevia rakenteita
- Tuemme kuntalaisten aktiivista ja turvallista elämää

Hollolan varhaiskasvatuksessa edistetään lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhdessä lapselle tärkeiden aikuisten kanssa. Lapsi aloittaa kotoisan polkunsu ympärillään luotettavat ja turvalliset varhaiskasvatuksen aikuiset.

Varhaiskasvatukseen mahtuu monta luontoa - moniammatillinen henkilöstö huomioi jokaisen lapsen yksilönä mahdollistaen lapsen hyvän päivän toteutumisen. Varhaiskasvatus tarjoaa perheystävällistä palvelua eloisissa ja kotoisissa oppimisympäristöissä, vehreän luonnon juurella. Kouluissa oppiminen perustuu aktiiviseen toimintaan ja yhdessä tekemiseen lapsia ja perheitä osallistamalla. Oppimisella on monta luontoa. Koulut ja lähiympäristö on tehty toimintaa varten. Nykyaikaiset opetuskokonaisuuudet murtavat rajoja. Oppilaat kohdataan yksilöinä heidän koulupolullaan.

Hollolan vapaa-aikapalveluiden toiminnan keskiössä on hyvinvoiva kuntalainen. Tarjolla on kaikille toimivat ja laaja-alaiset, aikaan ja ilmiöihin reagoivat palvelut, joista löytyy jokaiselle jotakin. Vapaa-aikapalveluiden tärkein tehtävä on mahdollistaa kuntalaisille moninaiset mahdollisuudet omanlaiseen vapaa-ajan viettoon ja hyvinvoinnin tukeen. Tähän pääsemme tekemällä asioita yhdessä kuntalaisten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Toimintaympäristö

Vuoden 2023 osalta suurin painoarvo tulee olemaan strategisten ohjelmien toteuttamisessa. Valtuustossa hyväksytyjen suunnitelmista muokataan uutta hyvinvointisuunnitelmaa mallia. Hyvinvointipalveluiden esimiehille pidettiin strategia -työpaja 18.4.2023. Vuoden 2023 aikana haluamme painottaa osallisuutta asiakkaiden ja työntekijöiden osalta. Strategisiin ohjelmiin liittyvä osallisuuskoordinaattori on valittu ja hän aloittaa 12.6.2023. Ennakoivaan hyvinvointiin pureudutaan liikunnan, ruoan, mielen ja päihdetyön kautta. Yhtenä osa-alueena kiusaamisen ehkäisemisen- ja päihdetyön suunnitelma. Kiusaamisen vastaisen suunnitelman valmisteluryhmä on koottu ja suunnitelma valmistuu kevään aikana.

Perhekeskustöön kehittämistä jatketaan ja tässä on elintärkeä yhteistyö uuden hyvinvointialueen kanssa. Kuntalaisten harrastustoiminnan kehittäminen ja mahdollistaminen eri tavoin jatkuu vuoden 2023 aikana. Monta luontoa-opintokokonaisuus käynnistyy varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta vuoden 2023 aikana ja laajentuen koskettamaan myös muita kohderyhmiä seuraavina vuosina.

Henkilöstömenojen kasvuksi varataan 3,10 % vuodelle 2023 ja poistoissa on huomioitu palveluverkon muutokset 1.8.2023 Hälvälän koulun osalta. Hälvälän koulun oppilaat siirretään luokittain Tiilikankaan kouluun. Hälvälän- ja Tiilikankaan koulun yhdistämisen valmistelua on viimeistely alkuvuoden aikana.

Perusopetuksessa valmistellaan siis palveluverkon muutosta ja tehdään toimenpiteitä koulupudokkuuden estämiseksi. Oppilasmäärien laskun johdosta päivitetty suunnitelma tehdään myös oppilasvirtojen ohjauksesta sekä tulevaisuuden henkilöstötarpeesta. Vuodesta 2023 lähtien palvelualueella tehdään yhtenäinen henkilöstösuunnitelma, johon arvioidaan henkilöstömuutokset kolme-viisi vuotta eteenpäin. Henkilöstömuutoksiin vaikuttavat palveluverkko, eläköitymiset, ryhmien yhdistämiset sekä ryhmien vähentämiset. Perusopetuksen osalta toteutamme lukuvuoden 2022-2023 tuntikehystä, jonka vaikutus on elokuuhun asti. Lukuvuoden 2023-2024 opetustunnit on jaettu ja yksiköt ovat rakentaneet lukujärjestyksen niiden perusteella.

Varhaiskasvatuksessa toimintaa kehitetään ja sopeutetaan joustavasti vastaamaan hoidontarvetta. Osallistumisasteen nousu on myös mahdollinen vuoden 2023 aikana, jolla voi olla vaikutusta paikan saatavuuteen. Varhaiskasvatuksessa on kolmiportaisen tuen mallin otettu käyttöön 1.8.2022 alkaen. Varhaiskasvatuksen käyttöaste on noussut ja ryhmiä on jouduttu perustamaan lisää. Salapakankaan alueelle perustettu päiväkotitoiminta on myös aloittanut toimintansa.

Hyvinvoinnin hallinto

Vastuuhenkilö: Minna Säkkinen-Salminen

Hyvinvoinnin palvelualueen hallinnon tehtävänä on toimia palvelualueen yleisenä suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä; Hallinnon tehtävänä, mukaan lukien toimistopalvelut, on luoda palvelualueelle tehokkaita ja taloudellisia toiminnan edellytykset tuottamalla tarpeenmukaiset tukipalvelut.

Hallinto- ja toimistopalveluiden tehtäviin kuuluvat palvelualueen muun muassa johtaminen ja kehittäminen, valiokuntatyöskentely, sidosryhmäyhteistyö, sisäinen ja ulkoinen asiakaspalvelu, LAPE-toiminta ja perhekeskusehittäminen sekä erilaiset yleis- ja oppilashallinnon prosessit.

Oppilashallinnon toimintaympäristö elää vahvaa muutoksen aikaa. Muutostarvetta luovat erilaiset digitointiin ja digitaalisiin palveluihin liittyvät paikalliset, alueelliset ja kansalliset kehittämishankkeet.

Vuoden 2023 ensimmäisellä kolmanneksella on jatkettu työskentelyä arkistoinnin parissa. Sähköiseen arkistoon siirtyminen vaatii paljon pohdintaa ja arviointia metatietojen osalta. Sähköiseen arkistoon siirryttäessä on huomioitava kestävä kehitys, ajan henki ja jatkuva muutos. Hallinnossa on jatkettu paperiarkistojen seurantaa ja järjestelyä sekä valmisteltu kaikille toimintayksiköille yhtenevää ohjeistusta arkistointiin, joka mahdollistaa sujuvamman siirtymisen sähköiseen arkistoon.

Lisäksi hallinnon vastuualueella on yhteiskehittämisen menetelmiä hyödyntäen uudistettu työn tekemisen tapoja ja käytänteitä sekä ohjeita, joiden tarkoituksena on varmistaa tietojen oikeellisuus ja ajantasaisuus oppilashallinnon järjestelmissä. Toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista johtuen on ratkottu mm. MPASSid-tunnistuksenvälitysratkaisuun (henkilön sähköinen tunnistautuminen ja henkilötietojen käsittely) käyttöönottoon liittyviä järjestelmätekniisiä haasteita ja perehdytty DigiOne-palvelualueen mahdollisen käyttöönoton edellytyksiin. DigiOne on yksi tulevaisuuden vaihtoehto oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä koostavasta digitaalisesta palvelualueesta, jonne kootaan kaikki hallinnon, rehtorin, opettajan, oppijan ja huoltajien käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuus on suuressa muutoksessa hyvinvointialueuudistuksen myötä, jolloin syntyy uusia yhdyspintoja johdettavaksi. Palvelualue on osallistunut aktiivisesti tiedolla johtamisen välineiden kehittämiseen. Olemme osallistuneet lasten ja perheiden palveluiden vertaiskehittämiseen (LAPE BM), joka tarjoaa välineitä toiminnan suunnitteluun sekä operatiiviseen ja strategiseen ohjaamiseen. Vertaiskehittämisen verkkoraportti tuo yhteen sivistystoimen, sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimijat ja siilojen sijaan pystytään tarkastelemaan lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuutta poikkisektorisesti. Olemme toimineet aktiivisesti myös erilaisissa alueellisissa yhteistyöelimissä yhteistyössä muiden kuntien, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin eri toimijoiden kanssa.

Osana strategisia ohjelmia on valmisteltu uuden palvelusihteerin palkkaamista osaksi hyvinvoinnin palvelualueen toimistopalveluiden kokonaisuutta.

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastuualueen toimintakate.

Sivistystoimen hallinto

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	622 045 €	632 020 €	355 000 €	783 898 €	220,82 %	-428 898 €
Toimintakulut	-1 753 610 €	-550 804 €	-1 462 900 €	-571 327 €	39,05 %	-891 573 €
TOIMINTAKATE	-1 131 565 €	81 216 €	-1 107 900 €	212 571 €	-19,19 %	-1 320 471 €

Toteuma määrärahan jakautumisesta palveluittain

Sivistystoimen hallinto

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	6 072 €	1 654 €	5 000 €	1 179 €	23,58 %	3 821 €
Toimintakulut	-544 677 €	-196 811 €	-693 800 €	-204 311 €	29,45 %	-489 489 €
TOIMINTAKATE	-538 605 €	-195 158 €	-688 800 €	-203 132 €	29,49 %	-485 668 €

Wellamo-opiston
ostopalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	0 €	0 €	0 €	0 €		0 €
Toimintakulut	-305 922 €	-119 381 €	-280 500 €	-89 275 €	31,83 %	-191 225 €
TOIMINTAKATE	-305 922 €	-119 381 €	-280 500 €	-89 275 €	31,83 %	-191 225 €

Musiikkitoimi

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	0 €	0 €	0 €	0 €		0 €
Toimintakulut	-120 919 €	0 €	-120 000 €	0 €	0,00 %	-120 000 €
TOIMINTAKATE	-120 919 €	0 €	-120 000 €	0 €	0,00 %	-120 000 €

Sivistystoimen hankkeet

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	615 973 €	630 367 €	350 000 €	782 719 €	223,63 %	-432 719 €
Toimintakulut	-782 092 €	-234 612 €	-368 600 €	-277 741 €	75,35 %	-90 859 €
TOIMINTAKATE	-166 119 €	395 755 €	-18 600 €	504 978 €	-2714,93 %	-523 578 €

Varhaiskasvatuksen palvelualue

Vastuuhenkilö: Sanja Pokki

Hyvinvoinnin palvelualueella varhaiskasvatuksen tehtävä on järjestää varhaiskasvatusta, joka edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

Lähiesihenkilöt vastaavat kentällä varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköiden sekä perhepäivähoidon toiminnasta. Varhaiskasvatuksen hallinto toimii tukipalveluna kentälle, vastaa sisäisestä ja ulkoisesta asiakaspalvelusta, asiakasmaksujen toteutumisesta, palveluseteliprosessista, yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta sekä varhaiskasvatuksen tietovarannosta (VARDA).

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja on päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus. Esiopetus toteutetaan alkuluokkatuimintana kouluilla perusopetuksen 1-2 vuosiluokkien kanssa. Avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan perheille arkipäivisin kolmessa eri toimipisteessä kunnan kirjastoissa, mikä on osa lapsi- ja perhepalveluiden kohtaamispaikkatoimintaa. Varhaiskasvatuksen avoin toiminta on kasvanut edelleen ja vahvistanut paikkaansa palvelutarjonnassa. Luontohankkeen kautta alkanutta luontoryhmän toiminta Soramäen päiväkodin yhteydessä on kehitetty ja palvelumuodon jalostamista jatketaan edelleen ja toimintakaudelle 2023-2024. Huoltajat ovat voineet hakea lapselleen erikseen paikkaa luontoryhmästä. Lasta voidaan hoitaa myös kotona kotihoidon tuella tai huoltaja voi valita lapselleen yksityisen varhaiskasvatuksen.

Alkuvuonna hoidettiin keskimäärin n.270 lasta kotona kotihoidon tuella. Varhaiskasvatusikäisistä lapsista n. 80% on varhaiskasvatuksen piirissä, joka on valtakunnallisessa vertailussa korkealla tasolla. Keskimäärin n. 70 lasta hoidettiin yksityishoidon tuella, yli 100 lasta palvelusetelillä hyväksytyissä yksityisissä päiväkohteissa ja loput kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Hankkeet ovat osa varhaiskasvatuksen kehittämistä. Varhaiskasvatuksen hankkeita on kohdistettu toiminnan kehittämiseen nykytrendien mukaisesti. Hankerahalla vahvistettiin vuonna 2022 henkilöstön digiosaamista ja hanke jatkuu vielä vuodelle 2023, jolloin on tavoitteena syventää digipedagogista osaamista, juurruttaa digipedagogiikka osaksi jokapäiväistä toimintaa sekä luoda tasa-arvoa digiosaamisessa päiväkotien ja perhepäivähoidon lasten välille.

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta (1183/2021) tuli voimaan 1.8.2022. Muutokset liittyivät lapsen oikeuteen saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa. Vuosi 2023 tulee näyttämään millaisia taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia lapsen tukea koskevalla lakimuutoksella on. Ensimmäisen kolmanneksen jälkeen on nähtävissä, että muutos kolmitasoisesta tuesta on lisännyt niin kunnallisella kuin yksityisellä puolella konsultointipyyntöjä. Tuen lakisääteinen toteutuminen on vaatinut ryhmärakenteiden tarkastelua ja resurssilastenhoitajien määrää on lisätty vastaamaan tuen tarvetta. Lisäksi päätösvalmistelu ja prosessien sujuva hoitaminen on vaatinut lisää hallinnon resursseja.

Tuen lakiuudistuksen myötä on seurattu OKM:n / OPH:n rahoittamia hankkeita. Tällaisella rahoituksella on voitu mm. kohdentaa tukea paremmin. Hankerahan avulla voidaan muodostaa joustavampia ryhmärakenteita pienentämällä ryhmäkokoja sekä palkata lastenhoitajia niihin lapsiryhmiin, joissa on paljon tuen lapsia. Näin voidaan myös paremmin mahdollistaa inklusio, tasa-arvoinen ja yhdenvertainen tuen huomioiminen ja tuen kohdentaminen paremmin lasten arjessa. Näin tuetaan lapsen kasvua ja kehitystä yhdessä oman ikäisensä ja oman kasvuympäristön lasten kanssa. OKM / OPH ohjaa hankerahoituksella varhaiskasvatusta haluamaansa suuntaan sillä ajatuksella, että hankkeissa hyväksi koettujen toimintamallien jatkaminen otettaisiin osaksi normaalia arkea kunnan omalla rahoituksella.

Vuoden 2023 osalta arvioidut varhaiskasvatuksen maksutuotot jäävät ennakoitua alhaisemmiksi johtuen osittain 1.3.2023 tulorajamuutoksesta. 1.3.2023 tulorajamuutosta ei ole huomioitu 2023 talousarvion laadinnassa, koska tieto muutoksista tuli vasta vuoden 2022 lopussa (20.10.2022 HE). Vuoden 2023 maksutuotoista on karkea suuntaa antava arvio, mutta tilanne on arvioitava uudelleen 1-8 osavuositarkastuksen yhteydessä.

Kunnat ovat aiemmin korvanneet sijoitettujen lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuneita kustannuksia yhteisellä sopimuksella. Tilanne muuttui 1.1.2023, jonka jälkeen lastensuojelun sijoitettujen lasten varhaiskasvatuksen järjestämiskustannukset tulee periä hyvinvointialueelta. Olemassa olleet asiakkuudet ja jälkihuolto-voitteet on siirtyneet hyvinvointialueen vastuulle. Asiaan ei ole saatu vielä lisäselvyyttä, jonka takia alkuvuoden sijoitettujen lasten kustannukset ovat osin laskuttamatta. Kunta ei enää vastaa lastensuojelun tehtävistä, eikä kuntia voi sijaishuoltoon liittyvien palveluiden, kuten varhaiskasvatuksen, järjestämisestä laskuttaa. Sijoitetun lapsen varhaiskasvatuskustannukset ovat osa sijaishuollon kustannuksia, joista vastaa se hyvinvointialue, joka on sijoittanut lapsen eli kunta laskuttaa varhaiskasvatuksen kustannukset kyseiseltä sijoittajahyvinvointialueelta (lastensuojelulaki 16 b §).

Palvelusetelikulujen nousua ennakoitiin mm. 1.8.2022 alkaen voimaan tullut indeksitarkastus, joka muutti tuloja sekä palvelusetelin perushintaa. Lisäksi 1.3.2023 voimaan tulleet uudet tuloajat lisäsivät nolla maksuisien määrää ja kasvatti näin myös kunnan tuottajalle maksamaa osuutta. Tulorajamuutoksia ei ole osattu ennakoida vuoden 2023 talousarvion palvelusetelikuluissa. 1.8.2022 voimaan tullut lakimuutos velvoittaa myös yksityisiä järjestämään tuen varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. Tuen lakimuutoksen johdosta käyttöön otettu palvelusetelin erityiskerros tehostetun tuen osalta sekä jo ennestään käytössä ollut tehostetun tuen kerros nostavat kuluja.

Henkilöstökulut ovat merkittävästi yli johtuen henkilöstölisäyksistä yksiköissä. Useisiin yksiköihin on jouduttu lisäämään henkilökuntaa lasten määrästä johtuen. Lisäksi sijaiskustannukset ovat kasvaneet merkittävästi johtuen henkilöstön suurista poissaolomääristä. Henkilöstömitoitus tulee olla aina asetuksen mukainen ja velvoittaa varhaiskasvatusta ennakoimaan poissaolot. Pandemian seuraus ja nykyinen globaali epävarma tilanne ovat lisänneet pitkään jatkuvaa psyykkistä ja fyysisestä kuormittumista, jonka seurauksena yksiköissä on nähty kasvavaa tarvetta työnohjaukselle.

Hollolan varhaiskasvatuksessa on ollut tarve perustaa uusi varhaiskasvatusyksikkö vuoden 2023 alussa. Yksikkö tuottaa lisää varhaiskasvatuspaikkoja kuntakeskuksen alueelle. Koulurinteen päiväkotia otettiin käyttöön 1.3.2023 ja tilaan on suunniteltu n. 27 paikkaa lisää. Paikoista on tällä hetkellä käytössä vajaa puolet ja yksikkö vastaa kuntakeskuksessa ensi toimintakaudella alle 3-vuotiaiden paikkojen kysyntään.

Tarpeeseen johtavia tekijöitä ovat mm. osallistumisasteen kasvu ja lapsen tukeen liittyvä lainmuutos. Syntyneiden lasten määrä on yleisesti ollut valtakunnallisesti laskeva, mutta varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut viimeisten vuosien aikana. Osallistumisasteen nousuun on mahdollisesti vaikuttanut myös varhaiskasvatusmaksujen pienentyminen 1.3.2023.

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastuualueen toimintakate.

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	1 091 263 €	347 324 €	1 110 000 €	306 451 €	27,61 %	803 549 €
Toimintakulut	-16 318 768 €	-5 601 946 €	-17 185 000 €	-6 415 656 €	37,33 %	-10 769 344 €
TOIMINTAKATE	-15 227 505 €	-5 254 622 €	-16 075 000 €	-6 109 205 €	38,00 %	-9 965 795 €

Ennuste ja muutospaineet

Palvelusetelin perushinnan korotukselle on muutospainetta. Inflaatio ja kulujen nousu ovat nostaneet myös palvelutuottajien kustannuksia. Varhaiskasvatuksen oma paikkahinnan laskenta on antanut aihetta tarkastella myös palvelusetelin perushintaa. Myös yksityisen varhaiskasvatuspalvelun tuottajan on mm. pystyttävä tarjoamaan riittävä tuki lapselle ja samat sijaishaasteet ovat suuri kuluerä myös yksityisellä. Samat perusteet ovat pohjana myös yksityishoidontuen kuntalisän korotuspaineelle erityisesti ryhmäperhepäivähoidon toimintamuodon osalta, koska ryhmäperhepäivähoito tapahtuu erikseen toimintaa varten varatuissa tiloissa. Ryhmäperhepäivähoito voidaan rinnastaa kulurakenteelta päiväkotitoimintaan.

1.3.2023 voimaan tulleet uudet tuloajat lisäsivät nolla maksuisten määrää ja kasvattivat näin myös kunnan tuottajalle maksamaa osuutta. Tämän lisäksi käyttöön otetut palvelusetelin tuen kertoimet ja mahdollinen arviolta n. 8% palvelusetelin perushinnan korotus huomioiden palvelusetelikustannukset tulisivat ylittämään arvioidun 2023 vuoden budjetin osalta n. 90 000 eurolla.

Vuoden 2023 osalta arvioidut varhaiskasvatuksen maksutuotot jäävät ennakoitua alhaisemmiksi johtuen osittain 1.3.2023 tuloajamuutoksesta. Karkea arvio vuoden 2023 tuloista kunnallisessa varhaiskasvatuksessa n. 820 000 euroa. Vuosien 2021 ja 2022 perusteella maksutuotoista luottotappioihin menevien osuus on ollut n.16%. Luottotappioiden osuus huomioiden, maksutuottojen määrä on n. 690 000 euroa. Tulovähennysarvion maksutuottojen osalta on näin ollen n. 230 000 euroa, jossa on huomioitu myös luottotappioiden osuus. Lisäksi kotikuntakorvauksien osuuksia on saamatta osalta kunnista, joka näkyy kotikuntatuotoissa. Henkilöstökulujen voidaan ennakoita ylittyvän. Useissa yksiköissä on jouduttu tekemään henkilöstölisäyksiä lapsimäärästä johtuen (13 henkilöä alkuvuoden osalta), jotta asetuksen mukainen henkilöstömitoitus ja varhaiskasvatuslain vaatima lapselle tarjottava tuki toteutuu. Lisäksi sijaiskustannusten osuus on merkittävä, varsinkin jos poissaolot kuormittavat loppuvuoden aikana alkuvuotta vastaavalla tavalla. Henkilöstökulujen osalta arvioidaan ylitystä n. 600 000 euroa.

Varhaiskasvatuksen järjestelmämuutokset aiheuttavat lisäkustannuksia vuoden 2023 aikana mm. asiakastietojärjestelmä Effica muuttuu Edlevoksi. Lisäksi varhaiskasvatukseen otetaan käyttöön Valssi, varhaiskasvatuksen kansallinen laadunarviointi järjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea järjestäjiä ja palveluntuottajia heidän arviointitehtävässään. Valssista säädetään Karvilain 7a ja 7b pykälissä. Laki tuli voimaan 1.1.2023 ja sen myötä mahdollistui järjestelmän käyttöönotto sekä varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardan hyödyntäminen arvioinnissa tarvittavien taustatietojen lähteenä.

Koulurinteen uutta varhaiskasvatusyksikköä ei varattu vuoden 2023 talousarvioon ja kuluennuste tulee olemaan n. 400 000 euroa vuoden 2023 osalta, joka on esitetty valiokunnalle tehdyssä arviolaskelmassa. Kuluissa sekä perustamiskustannukset ja vuotuiset ylläpitokustannukset.

Muutospaine varhaiskasvatuksen osalta on n.1,3 M

Talousarviomuutospaineet
Hoitopäivämaksutuottojen tulovähennysarvio on 230.000€
Uuden päiväkodin kustannukset ovat 400.000€ (eivät sisälly talousarvioon)
Palvelusetelikulujen nousu 90.000€
Henkilöstö- ja sijaiskulujen nousu 600.000€
Yhteensä 1.300.000€

Toteuma määrärahan jakautumisesta palveluittain

Varhaiskasvatus

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	865 786 €	265 893 €	850 000 €	247 312 €	29,10 %	602 688 €
Toimintakulut	-12 017 303 €	-4 155 175 €	-12 953 200 €	-4 854 079 €	37,47 %	-8 099 121 €
TOIMINTAKATE	-11 151 517 €	-3 889 282 €	-12 103 200 €	-4 606 767 €	38,06 %	-7 496 433 €

Perhepäivähoito

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	59 891 €	23 907 €	70 000 €	14 100 €	20,14 %	55 900 €
Toimintakulut	-609 829 €	-220 788 €	-487 700 €	-133 069 €	27,29 %	-354 631 €
TOIMINTAKATE	-549 938 €	-196 881 €	-417 700 €	-118 969 €	28,48 %	-298 731 €

Esiopetuksen täydentävä
varhaiskasvatus

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	164 181 €	57 523 €	190 000 €	45 039 €	23,70 %	144 961 €
Toimintakulut	-1 410 107 €	-530 465 €	-1 340 900 €	-499 031 €	37,22 %	-841 869 €
TOIMINTAKATE	-1 245 927 €	-472 941 €	-1 150 900 €	-453 992 €	39,45 %	-696 908 €

Esiopetus

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	1 405 €	0 €	0 €	0 €		0 €
Toimintakulut	-2 281 529 €	-695 518 €	-2 403 200 €	-929 477 €	38,68 %	-1 473 723 €
TOIMINTAKATE	-2 280 124 €	-695 518 €	-2 403 200 €	-929 477 €	38,68 %	-1 473 723 €

Perusopetuksen palvelualue

Vastuhenkilö: Sanna Plit-Rehula, Hanna Rapatti, Anssi Vidman

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Peruskoulussa on vuosiluokat 1-9, ja se on tarkoitettu koko 7-16-vuotiaiden ikäluokalle. Esiopetus toteutetaan varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyönä alkuluokkatoimintana kouluilla perusopetuksen 1-2 vuosiluokkien kanssa. Kouluilla järjestetään myös perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa.

Oppivelvollisuuden laajentumisesta 18 ikävuoteen asti on kunnalle tullut uutena velvollisuutena valvontavastuu oppivelvollisuuden toteutumisen seurannasta. Lain muutoksen myötä nuorella on myös tarvittaessa mahdollisuus suorittaa perusopetuksen oppimäärä lasten perusopetuksessa aina 18 ikävuoteen asti.

Hollolassa palvelualue on jaettu Eteläiseen ja Pohjoiseen palvelualueeseen. Eteläisellä palvelualueella on kolme koulua ja Pohjoisella palvelualueella seitsemän koulua. Kouluista Heinsuon ja Salpakankaan koulut ovat yhtenäiskouluja. Vaativaa erityisopetusta annetaan Kankaan erityiskoulussa.

Perusopetuksessa on Heinsuon koulussa käynnistetty uusi Vaihde-luokka määräaikaisena. Luokka on tarkoitettu pääsääntöisesti kouluun kesken vuoden tuleville oppilaille, joilla on ollut rikkonainen kouluhistoria. Ryhmässä tuetaan kouluun kiinnittymistä ja rätätelöidään oppilaalle opiskelua tukevat opetusjärjestelyt. Salpakankaan ja Heinsuon koulujen Veturi-toiminta vakiinnutetaan tämän vuoden aikana ja näihin tehtäviin haetaan tällä hetkellä vakituiset opettajat.

Palveluverkkoselvitykseen liittyvä Hälvälän koulun liittyminen Tiilikankaan kouluun on ollut valmistelussa kevään ajan ja henkilöstöä on osallistettu siirtymän suunnitteluun ja toteutukseen.

Hanketyö on edelleen käynnissä ja perusopetuksessa on käynnissä Uudet lukutaidot-, Covid-, Tasa-arvo- sekä Liikkuva opiskelu hankkeet. Uusimpana Covid- hankkeena on valmistelussa uuden opetusryhmän perustaminen oppilaille, joiden koulua käymättömyys vaikeuttaa oppivelvollisuuden suorittamista. Uudet lukutaidot hankkeen kautta kehitetään opiskelun digitalisuutta. Tasa-arvorahalla tavoitellaan koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista, jolloin oppilaalla asuinpaikasta riippumatta on yhdenvertaiset mahdollisuudet saada laadukasta opetusta. Liikkuva opiskelu hankkeella tuetaan liikunnan lisäämistä perusopetuksen 7-9 luokille.

Sairauspoissaolot niin henkilöstön kuin oppilaidenkin osalta ovat edelleen olleet runsaita. Henkilökunnan osalta tämä on tarkoittanut sijaiskulujen kertymistä, jotta opetus on voitu turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti järjestää.

Kevään aikana on käynnistetty rekrytoinnit tulevaa lukuvuotta varten. Lukuvuoden 2023-2024 lukujärjestykset ovat valmistuneet 30.4.2023 mennessä, jotta voidaan käynnistää tulevan lukukauden koulukuljetusten suunnittelu.

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastualueen toimintakate.

Perusopetuspalvelut	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	2 270 191 €	484 218 €	1 840 100 €	468 749 €	25,47 %	1 371 351 €
Toimintakulut	-30 879 064 €	-10 086 080 €	-31 951 200 €	-10 527 729 €	32,95 %	-21 423 471 €
TOIMINTAKATE	-28 608 874 €	-9 601 862 €	-30 111 100 €	-10 058 980 €	33,41 %	-20 052 120 €

Ennuste ja muutospaineet

Hälvälän koulun toiminta lakkaa 1.8.2023 ja palveluverkkoon tehdään tarvittavat tarkastukset.

Koulupudokkuuden ehkäisemiseen tarkoitettujen Veturi-ryhmien toiminta vakiinnutetaan ja niitä edelleen kehitetään. Kouluun kiinnittymistä tukevat myös Heinsuon koulun Vaihde-ryhmä sekä hankkeen kautta 1.8.2023 aloittava kunnan Potkuri-ryhmä. Kunnassa otetaan elokuussa käyttöön seudullisesti laadittu poissaoloihin puuttumisen malli, joka tukee myös kouluun kiinnittymistä.

Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen siirtyy hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan järjestämisvastuulle 1.1.2023. Aikaisemmin kunta on tuottanut ja hyvinvointiyhtymän vammaispalvelut on ostanut ko palvelun Hollolan kunnalta ja toiminta on katettu kunnan SOTE-budjetista.

Perusopetuksessa ei tässä vaiheessa ole tarvetta talousarviomuutoksiin. Yleinen kustannusten nousu hankintojen, palvelujen ostojen ja kesäkuun palkankorotusten vaikutusten osalta vaativat seurantaa. Koulujen toimintakausi on lukuvuosijakoinen, mikä vaikeuttaa osin tunnuslukujen toteutumien seurantaa. Koulut tekevät koko seuraavan lukuvuoden suuret hankinnat mm. oppikirjat ja koulutarvikkeet keväällä. Samoin lukuvuoden vaihtuessa elokuussa saattaa henkilöstömenojen osalta syntyä muutoksia henkilöstövaihdoksien yhteydessä riippuen uusien henkilöiden kelpoisuuksista sekä vuosisidonnaista osista (palvelulisät).

Vapaa-ajan palvelualue

Vastuuhenkilö: Lassi Puodinketo

Alkuvuosi 2023 on edennyt suurelta osin suunnitelmien mukaisesti. Vapaa-aikapalveluiden kaikki toiminnot ovat olleet alkuvuonna kuntalaisten saatavilla normaalisti ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2019. Tämä näkyy etenkin uimahallin käyttöasteessa, jonka toimintatuottoihin on tehty talousarvioon vuodelle 2023 alennus. Osavuositarkastuksen perusteella uimahallin suhteen ollaan kuitenkin palaamassa koronavuosiä edeltäneen tason lähelle, kun toimintatuotot ovat osavuositarkastuksessa merkittävästi edellisvuotta korkeammalla tasolla.

Nuorisopalvelut ovat ottaneet 1.1.2023 käyttöön kuntaliiton dokumentaatiojärjestelmä NuoDon, johon on alkuvuoden ajan kirjattu kattavasti kaikki ohjattu ryhmätoiminta, tilatyö ja osa yksilötyöstä. Nuorten työpaja Osuma sekä etsivä nuorisotyö käyttävät dokumentaatioissa osarahoittajana toimivan aluehallintoviraston Parent järjestelmää, joten näiden toimintojen numeraalisia tietoja ei syötetä NuoDo järjestelmään. Dokumentaatiojärjestelmä tarjoaa jatkossa mahdollisuuden seurata eri ajanjaksoilla tehtävän nuorisotyön määrää numeraalisena tietona.

Maahanmuuttotyössä on alkuvuonna ollut aktiivista pitkän koronan aiheuttaman hiljaisen kauden jälkeen. Hollolan kunnan ja elykeskuksen välisen kiintiöpakolaisten vastaanottosopimuksen mukaan Hollola sitoutuu vuosittain vastaanottamaan 15 kiintiöpakolaista (kolme perhettä). Huhtikuun loppuun mennessä Hollolaan saapui suunnitelman mukaisesti kaksi pakolaisperhettä Syyrian pakolaisleireiltä ja kolmannen perheen odotetaan saapuvan Suomeen ja Hollolaan syksyllä 2023. Tämä on ensimmäinen kerta yli kahdeksaan vuoteen kun kiintiösopimuksen mukaiset paikat täyttyvät kokonaan.

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastualueen toimintakate.

Vapaa-aikapalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	664 953 €	195 874 €	604 600 €	252 669 €	41,79 %	351 931 €
Toimintakulut	-4 354 888 €	-1 496 599 €	-4 553 300 €	-1 550 694 €	34,06 %	-3 002 606 €
TOIMINTAKATE	-3 689 936 €	-1 300 725 €	-3 948 700 €	-1 298 025 €	32,87 %	-2 650 675 €

Ennuste ja muutospaineet

Vapaa-aikapalveluissa uimahallin lisääntynyt käyttö on lisännyt tuottoja ennakoituja enemmän. Vapaa-aikapalveluihin lisätään 50.000 euroa yhdistysten avustuksiin kattamaan lämmityskustannusten nousua.

Toteuma määrärahan jakautumisesta palveluittain

Kirjastopalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	26 937 €	6 058 €	32 000 €	15 909 €	49,72 %	16 091 €
Toimintakulut	-997 863 €	-378 413 €	-1 014 800 €	-376 544 €	37,11 %	-638 256 €
TOIMINTAKATE	-970 927 €	-372 354 €	-982 800 €	-360 635 €	36,69 %	-622 165 €

Kulttuuripalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	459 €	0 €	1 500 €	0 €	0,00 %	1 500 €
Toimintakulut	-140 081 €	-26 379 €	-140 900 €	-38 966 €	27,65 %	-101 934 €
TOIMINTAKATE	-139 622 €	-26 379 €	-139 400 €	-38 966 €	27,95 %	-100 434 €

Liikuntapalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	417 526 €	134 218 €	333 000 €	181 144 €	54,40 %	151 856 €
Toimintakulut	-2 193 110 €	-730 475 €	-2 262 500 €	-753 564 €	33,31 %	-1 508 936 €
TOIMINTAKATE	-1 775 584 €	-596 257 €	-1 929 500 €	-572 420 €	29,67 %	-1 357 080 €

Vapaa-aikapalvelujen yhteiset palvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	400 €	0 €	0 €	400 €		-400 €
Toimintakulut	-231 731 €	-67 940 €	-339 900 €	-72 505 €	21,33 %	-267 395 €
TOIMINTAKATE	-231 331 €	-67 940 €	-339 900 €	-72 105 €	21,21 %	-267 795 €

Asiointipiste Piipahlus

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	85 460 €	6 149 €	72 400 €	6 392 €	8,83 %	66 008 €
Toimintakulut	-151 569 €	-54 040 €	-154 100 €	-54 710 €	35,50 %	-99 390 €
TOIMINTAKATE	-66 109 €	-47 891 €	-81 700 €	-48 318 €	59,14 %	-33 382 €

Hyvinvoinnin koordinointi

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	0 €	0 €	0 €	0 €		0 €
Toimintakulut	-79 760 €	-29 720 €	-69 600 €	-32 387 €	46,53 %	-37 213 €
TOIMINTAKATE	-79 760 €	-29 720 €	-69 600 €	-32 387 €	46,53 %	-37 213 €

Maahanmuuttajapalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	44 410 €	19 278 €	50 000 €	1 466 €	2,93 %	48 534 €
Toimintakulut	-33 594 €	-10 942 €	-22 200 €	-15 796 €	71,15 %	-6 404 €
TOIMINTAKATE	10 816 €	8 335 €	27 800 €	-14 330 €	-51,55 %	42 130 €

Nuorisopalvelut

	TP 2022	TOT 1-4 2022	TA 2023	TOT 1-4 2023	TOT%	Jäljellä
Toimintatuotot	89 762 €	30 171 €	115 700 €	47 358 €	40,93 %	68 342 €
Toimintakulut	-527 180 €	-198 689 €	-549 300 €	-206 222 €	37,54 %	-343 078 €
TOIMINTAKATE	-437 418 €	-168 518 €	-433 600 €	-158 865 €	36,64 %	-274 735 €

Investoinnit

IRTAIN OMAISUUS

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Hyvinvoinnin palvelualueen irtain	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Osallisuus

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Valtuustosimulaattori
Kuvaus	Syksyllä 2022 käynnistynyt valtuustosimulaattoriprojekti päättyi alkuvuodesta 2023. Projektin loppuarviointi ja jatkosuunnitelma toteutetaan yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa.
Tavoiteaikataulu	Kevät 2023
Vastuutaho	Vapaa-aikapalvelut / Nuorisovaltuusto
Toteuma 30.4.2023	Nuorisovaltuuston valtuustosimulaattoriprojekti päättyi tammikuussa 2023 Eduskuntavierailuun, johon osallistui Hollolan nuorisovaltuuston lisäksi valtuustosimulaattoriin osallistuneita nuoria. Valtuustosimulaattori sai paljon näkyvyyttä paikallismedioissa ja sen voidaan nähneen selkeästi lisänneen nuorten kiinnostusta vaikuttamistyöhön. Nuorisovaltuusto päättää heille tälle vuodelle kohdennetuista määrärahoista valtuustosimulaattorisimulaatiossa syksyllä 2023.

Riskien hallinta

Toiminnan riskit 2023 ja riskienhallintatoimenpiteet / Hyvinvoinnin palvelualue

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Todennäköisyys (1-3)	Riskin merkittävyys (1-3)	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus-aikataulu	Vastuuhenkilö	Toteuma 30.4.2023
Kiinteistöt ja rakennukset	Turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö (rakennukset, pihalueet)	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Suunnittelu, rakentaminen/varustaminen, valvonta/ylläpito, raportointijärjestelmät, kuntokartoitukset, toimenpiteet ongelmien johdosta. Toimialan riskienhallinta- ja turvallisuussuunnitelmatyöryhmien työ.	jatkuva	Suunnittelijat, käyttäjät, ylläpitäjät, valvojat, työryhmiin nimetyt	Hälvälän koulussa putkivuoto ja sen korjaus. Syksyllä 2022 havaittuja sisäilmaan vaikuttavia syitä on tutkittu ja niitä on ruvettu korjaamaan tammikuussa 2023. Soramäen päiväkodin remontti on alkanut marraskuussa 2022.
Henkilöriskit	Sisäilmaongelmat, tapaturmat, tuottamukselliset teot, jaksaminen, sitoutuminen/asenne, osaavan työvoiman saantahaaste	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Valvonta/seuranta, asioihin ajoissa puuttuminen, koulutus/perehdytys, tiedonkulun kehittäminen, yms. Toimialan riskienhallinta- ja turvallisuussuunnitelmatyöryhmien työ. Aktiivinen rekrytointi.	jatkuvaa, vuosittain eri painotuksia	Koko henkilöstö sekä osin vastuuesimiehistö, työryhmiin nimetyt	3. Pandemian jälkeinen aika on tuonut haasteen henkilöstön jaksamiseen. Sijaisia on ollut vaikea saada varhaiskasvatuksessa sekä perusopetuksessa. Erityisluokanopettajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on ollut heikkoa myös rekrytointilanteissa. Palveluissa kiinnipitotilanteet kuormittavat.

1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri

Kiinteistöihin liittyy tällä hetkellä akuuteimmat ja isoimmat riskit, jotka koskettavat laajasti sivistystoimen palveluiden tuottaja- ja käyttäjätahoja monesta eri näkövinkelistä: sisäilmaongelmat (henkilöstö, lapset), mahdolliset toiminnan keskeytykset/siirtämisen aiheuttamat ongelmat, ylläpito-ongelmat, taloudelliset riskit, yms. Esiin nousseita riskejä, ongelmia ja niihin ratkaisuja etsitään yhdessä eri toimialojen edustajien kesken (tekniinen, sivistys, ympäristöterveydenhuolto, työsuojelu, jne.).

Palvelualueen henkilöriskit liittyvät asiakkaisiin (toimintaympäristön turvallisuus/lapset, nuoret, huoltajat) sekä toisaalta koko henkilöstöön (tapaturmat, sairastuneisuus, jaksaminen, osaaminen, motivoituneisuus ja muutosalvius). Strategisen suunnittelun, johtamisen, resursoinnin sekä sisäisen valvonnan merkitys korostuvat jatkossa.

Monet em. riskit tunnistettavissa ja ehkäistävissä, mutta miten tunnistaa oman sektorin perustoimintaan liittyvän vaikuttavuuden ja siinä onnistumisen?

Painopisteet v. 2023

- toimintaympäristön terveellisyys ja turvallisuus
- varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen hallin
- henkilöstötarpeen arvioinnissa onnistuminen
- kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö